

Załącznik Nr do załącznika
do Uchwały
Rady Miasta Kraśnik
z dnia 2024 r.

Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Miasta Kraśnik.

Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Miasta Kraśnik

W związku ze zmianą w 2020 r. ustawy o samorządzie gminnym i dodaniu do niej art. 10e ust. 3 pkt 4, model struktury funkcjonalno-przestrzennej stał się obligatoryjną częścią strategii rozwoju gminy.

Odnosi się on do treści Strategii oraz obrazuje przestrzenny wymiar zmian. Stanowi graficzne przedstawienie wizji rozwoju miasta, przede wszystkim w aspekcie rozwoju przestrzennego. Zawarte w nim elementy wskazują na ogólnie obrany kierunek przekształceń i nie definiują konkretniej lokalizacji inwestycji. Ustalenia modelu mają charakter ogólny, aby bez potrzeby zmian Strategii realizować jego doprecyzowaną politykę w dokumentach planistycznych.

Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Miasta Kraśnik na lata 2023-2030 musi z jednej strony uwzględnić zalecenia dla obszaru funkcjonalnego, na którym znajduje się Kraśnik w Strategii Województwa Lubelskiego, a równocześnie wpisać się w zrównoważony model rozwoju opisany w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego tj. zrównoważony model rozwoju, Strategię na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, Krajową Politykę Miejską oraz Politykę Obszarów Zagrożonych Trwałą Marginalizacją. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej to obowiązkowy element strategii, który pełni funkcję porządkującą dokument, jak również kataloguje jego najważniejsze ustalenia rozwojowe w ujęciu przestrzennym.

Dodatkowym elementem w procesie kształtowania modelu jest również określenie ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej na terenie obowiązywania strategii.

Model wojewódzki stanowi trwałą podstawę wytyczania kierunków rozwoju społeczno-gospodarczego obszaru współpracy ponadlokalnej, uwzględniając jednocześnie zasadę zrównoważonego rozwoju.

Określa on przestrzenne ramy planowanych w strategii wojewódzkiej działań rozwojowych w regionie. Jednocześnie stanowi płaszczyznę koordynacji przedsięwzięć w przenikających się układach funkcjonalnych, tj. układzie naturalnym, transportowym i antropogenicznym. Uwzględniając występujące zasoby i potencjały oraz zagospodarowanie terenu w ramach Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego, wskazuje podstawowe elementy struktury funkcjonalno-przestrzennej, dla których określa się elementy rozwojowe oraz określa działania służące utrzymaniu i wzmocnieniu ich funkcji. Istnieje zatem potrzeba wzmocnienia spójności i rozwijania powiązań funkcjonalnych w wymiarze regionalnym w ramach modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej województwa lubelskiego.

Do najważniejszych postanowień modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej województwa lubelskiego należą trzy rekomendacje z nim związane. Pierwsza z nich to wzmocnienie policentrycznego układu sieci osadniczej – poprzez rozwój i koncentrację funkcji społeczno-gospodarczych w: ośrodku metropolitalnym, ośrodkach subregionalnych, ośrodkach ponadlokalnych i ośrodkach lokalnych. Drugą jest wzmocnienie powiązań transportowych poprzez rozwój i poprawę parametrów technicznych i funkcjonalnych szlaków komunikacyjnych, w tym: transeuropejskich sieci transportowych TEN-T, krajowych oraz regionalnych, międzyregionalnych powiązań drogowych i powiązań kolejowych. Ostatnia rekomendacja dotyczy ochrony wartości i powiązań przyrodniczych w węzłach układu naturalnego – ostojach przyrody, korytarzach ekologicznych.

W toku prac nad poniższym modelem uwzględnione zostały również najważniejsze informacje zawarte w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Kraśnik i w ostatniej ocenie aktualności Studium dokonanej w 2021 r. (uchwała Nr XXXVII/280/2021 Rady Miasta Kraśnik z dnia 25 marca 2021 r. w sprawie oceny aktualności studium i planów miejscowych w mieście Kraśnik).

Zgodnie ze zmianą ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w przyszłości dokument studium zastąpi plan ogólny miasta. Będzie on uwzględniał ustalenia Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Kraśnik na lata 2023-2030 i niniejszej Strategii.

Zgodnie z tą polityką Kraśnik będzie rozwijał się w kierunku liczącego ponad 50 tys. mieszkańców centrum społecznego, gospodarczego i kulturowego Miejskiego Ośrodka Funkcjonalnego – policentrycznego i rozwijającego się do wewnątrz.

Miasto będzie starało się zapewnić mieszkańcom wysokiej jakości przestrzenie publiczne, mieszkaniowe, usługowe i produkcyjne oraz dostęp do terenów zieleni i rekreacji, stawiając przy tym na zrównoważoną mobilność.

Kraśnik ma być gotowy na sprostanie obecnym i przyszłym wyzwaniom rozwojowym i klimatycznym, ma chronić walory kulturowe i przyrodnicze stanowiące o jego tożsamości oraz zapewnić wysoką jakość życia swoim mieszkańcom. Polityka ta jest spójna z polityką przestrzenną zawartą w innych dokumentach miejskich oraz spełnia założenia Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030. W tej części dokumentu przedstawiono główne cele i kierunki rozwoju przestrzennego Kraśnika oraz zobrazowano je w strukturze miasta, a także wskazano działania, których realizacja przełoży się na osiągnięcie celów strategicznych.

1. Struktura funkcjonalno-przestrzenna miasta

Układ przestrzenny Kraśnika wyróżnia się szczególnymi cechami w zakresie funkcjonalności wynikającymi z tego, iż dzielnice Lubelska i Fabryczna były niegdyś osobnymi miastami, w wyniku czego utworzyły się niejako dwa „centra miasta”, oddalone od siebie o ok. 7 kilometrów. Zabudowa Kraśnika jest w dużej mierze rozciągnięta w przestrzeni, co stwarza niewspółmierny do wielkości miasta popyt na transport osób i rzeczy oraz zwiększa koszty utrzymania.

Niezwykle istotne jest więc takie zagospodarowanie przestrzeni między objemami dzielnicami, by Kraśnik w jak największym stopniu funkcjonował jako urbanistyczna całość.

Ważną cechą układów urbanistycznych jest także fakt znaczących zaniedbań w sferach budownictwa mieszkaniowego, w szczególności poważna dewastacja budynków jednorodzinnych usytuowanych w rejonie Starego Miasta. W pierwszej kolejności należy uwzględnić aktualny stan infrastruktury mieszkalnej, która wymaga interwencji i szeregu działań modernizacyjnych. Powolna degradacja tkanki budowlanej wynika w dużej mierze z faktu, że znacząca liczba budynków mieszkalnych pochodzi z lat 50. i 60. Dotychczas niemodernizowane cechują się zniszczoną elewacją, zdewastowanymi klatkami i korytarzami, niską wydolnością energetyczną, a stan techniczny instalacji elektrycznych i gazowych jest często źródłem zagrożenia dla użytkowników.

Obok powyższych problemów związanych z tkanką mieszkalną istnieje cały zespół zagadnień odnoszących się do otoczenia osiedli. Szczególnie istotnym jest zagospodarowanie terenów zielonych i rekreacyjnych, które zaniedbywane przestaną spełniać swe zadania. Zrewitalizowano parki oraz część terenów zielonych, w tym niewielką ilość zieleni przyblokowej. Duża ilość przyblokowej zieleni nadal wymaga odnowienia.

Problemy dotyczące zabudowy mieszkalnej związane są także z zagospodarowaniem obiektów użytecznych społecznie takich jak skwerki, place zabaw czy zespoły boisk. Część tych obiektów została odnowiona, pozostały jednak obiekty znajdujące się w stanie postępującej degradacji przez co nie są bezpieczne dla korzystających z nich mieszkańców. Przykładem tego jest deficyt ogrodzeń przy placach zabaw, defragmentacja obiektów małej architektury oraz zły stan nawierzchni części obiektów sportowych, w tym również przyszkolnych.

Oprócz infrastruktury rekreacyjno-sportowej znajdującej się przy szkołach i przedszkolach, interwencji wymagają same budynki placówek oświatowych, w szczególności w zakresie poprawienia wydajności energetycznej. Placówki oświatowe nie są jedyną grupą obiektów użyteczności publicznej, która wymaga podjęcia działań przywracających bądź rozwijających ich cechy funkcjonalne. Wymienić tu należy obiekty Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji, Centrum Kultury i Promocji, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej i Miejskiej Biblioteki Publicznej itp. Każdy z tych obiektów wymaga dalszego poprawiania wydajności energetycznej.

Pielęgnacja dziedzictwa kulturowego znajdującego się na terenie miasta jest jedną z kluczowych kwestii w prowadzeniu polityki przestrzennej. Obiekty znajdujące się na terenie Kraśnika są jedną z największych atrakcji turystycznych regionu, przez co wymagają stałej opieki i częstych interwencji konserwatorskich. Odnosi się to szczególnie do wzgórza zamkowego, zabytkowych kościołów i klasztoru oraz historycznej tkanki rynku starego miasta.

Tak postzerwane priorytety zagospodarowania wyznaczają najważniejsze cele i kierunki rozwoju przestrzennego Miasta Kraśnik wymienione na kolejnych stronach.

Na terenie miasta można wyodrębnić pięć rodzajów systemów osiedlowych:

- tradycyjna zabudowa wiejska – zagrodowa, lokalizowana na obrzeżach miasta w obrębie geodezyjnym Kwiatkowice, Góry, wzdłuż ulic (tzw. ulicówka) gdzie zabudowa sytuowana jest na końcu długiej parceli rolnej (działki o kształcie prostokąta),
- typowe podmiejskie osiedla domów jednorodzinnych charakterystyczne dla obszarów podmiejskich miast w Polsce, powstają one na terenach rolnych, takim przykładem są osiedla w obrębach geodezyjnych: Wschód i Piaski,
- zabudowa wielorodzinna zlokalizowana w centralnej części miasta pomiędzy ul. Lubelską i ul. Urzędowską oraz w północno – zachodniej części miasta w obrębie Zachód i Północ w rejonie ul. Kraśnińskiego i Al. Niepo-
dległości,

- zabudowę śródmiejską zlokalizowaną w centralnej części miasta, w rejonie Placu Wolności i ul. Lubelskiej,
- zabudowa produkcyjna i usługowa zlokalizowana w północnej części miasta w obrębie geodezyjnym Północ oraz w obrębie Stacja Kolejowa.

W użytkowaniu terenu Miasta Kraśnika przeważają tereny gruntów ornyczych, stanowią one około 33% powierzchni całego miasta. Najwięcej gruntów ornyczych zlokalizowanych jest w obrębie geodezyjnym Piaski (160 ha) oraz w obrębie Kwiatkowice (137 ha). Tereny pastwisk, sadów i łąk stanowią łącznie około 5% powierzchni miasta. Tereny leśne to 427 ha, co stanowi około 16,4% powierzchni całego miasta. Wśród gruntów zurbanizowanych dominują tereny zabudowane – 402 ha – 15,44% inne tereny zabudowane (tereny usługowe) – 6,48% oraz tereny przemysłowe – 3,60%. Nieznaczny udział w użytkowaniu terenu miasta stanowią tereny zadrzewione i zakrzewione – 2,18% oraz tereny wód powierzchniowych – 2,10%.

W celu określenia chłonności terenów niezabudowanych oraz potrzeb rozwojowych miasta, szczegółowej analizie poddano wskaźniki intensywności zabudowy na terenie miasta z podziałem na zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, zagrodową, wielorodzinną, mieszkaniowo - usługową oraz zabudowę usługową i produkcyjną. Zgodnie z przeprowadzoną analizą, otrzymano następujące średnie wskaźniki intensywności zabudowy:

- zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna – 0,5,
- zabudowa zagrodowa – 0,3,
- zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna – 2,0,
- zabudowa mieszkaniowo-usługowa – 0,90,
- zabudowa usługowa – 1,0,
- zabudowa produkcyjno-usługowa – 1,0.

2. Ustalenia i rekomendacje w zakresie prowadzenia polityki przestrzennej

W Kraśniku istnienie obszar o powierzchni ok. 1 100 ha z w pełni wykształconą zwartą strukturą funkcjonalno-przestrzenną o zwartej zabudowie oraz posiadający dostęp do istniejących dróg publicznych oraz sieci infrastruktury technicznej. W znacznej mierze grunty te położone są w centralnej oraz w północno – zachodniej części miasta, w obrębach geodezyjnych Osrodek, Zarzeczce II, Góry, Wschód, Północ i Zachód.

Część terenów nigdy nie zostanie zabudowana, bądź w perspektywie odleglejszej niż przyjęte 30 lat. Składają się na to następujące czynniki:

- niuregulowany stan prawny,
- rolnicze użytkowanie gruntów,
- geometria działek uniemożliwiająca zabudowę,
- brak realnej możliwości zapewnienia dojazdu do działek powstających
- w wyniku wtórnych podziałów nieruchomości rolnych,
- niesprzyjające sąsiedztwo,
- brak planów właścicieli co do ich zabudowy bądź sprzedaży nieruchomości na cele budowlane.

Tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną, zabudowę mieszkaniową jednorodziną z usługami, zabudowę mieszkaniową wielorodzinną, zabudowę mieszkaniową mieszaną, zabudowę usługową, zabudowę produkcyjną zabudowę związaną z infrastrukturą techniczną, zabudowę usług rzemieślniczą, tereny zabudowy zagrodowej oraz tereny specjalne są zainwestowane w ok. 43%.

Miasto Kraśnik posiada jeszcze ok. 207 ha niezabudowanych terenów inwestycyjnych, z których najwięcej w planach miejscowych zostało przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną, zabudowę usługową oraz zabudowę mieszkaniową jednorodziną z usługami.

Uwzględniając przeprowadzone analizy ekonomiczne, środowiskowe, społeczne, prognozy demograficzne, jak również przy uwzględnieniu możliwości finansowania, głównymi czynnikami wpływającymi na zapotrzebowanie gminy w zakresie lokalizacji nowej zabudowy mieszkaniowej, usługowej i produkcyjnej są:

- prognozowany wzrost liczby mieszkańców miasta,
- położenie na szlaku międzynarodowych, krajowych i wojewódzkich połączeń drogowych,
- stopniowe zwiększanie atrakcyjności miasta w zakresie infrastruktury społecznej i technicznej,
- dostępność środków z różnych programów operacyjnych.

Ponadto polityka przestrzenna miasta powinna zmierzać do:

- kontynuacji zabudowy na terenach wyznaczonych w istniejącym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, a dotychczas nie zabudowanych i ocenie jego aktualności z 2021 r.,
- wzrostu udziału budownictwa jednorodzinnego, w tym rezydencjonalnego, jako najbardziej pożądanej przez mieszkańców formy zabudowy,
- przeciwdziałania rozpraszaniu zabudowy mieszkaniowej jako zjawiska niekorzystnego z punktu widzenia wyposażenia terenów w infrastrukturę techniczną poprzez:

- wypełnienie zabudową istniejących struktur przestrzennych,
- przyjęcie nadrzędnej zasady równoległej realizacji infrastruktury technicznej przy uruchamianiu nowych terenów zabudowy mieszkaniowej, przy jednoczesnym planowaniu nowej zabudowy na terenach położonych poza zwartą strukturą funkcjonalno-przestrzenną w formie ekstensywne.

Według danych GUS przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę w ieście Kraśnik w ostatnich latach oscylowała wokół 30 m². Jest to wartość dość niska, zwłaszcza w porównaniu z sytuacją w państwach Unii Europejskiej.

W czołówce krajów cechujących się najlepszymi warunkami mieszkalnymi są Dania, Austria i Luksemburg, w których przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na osobę wynosi ponad 50 m².

Mając na uwadze powyższe, jak również charakter Miasta Kraśnik (miasto powiatowe z dominującą zabudową jednorodzinną i usługową) należy uznać, że dotychczasowy wskaźnik jest zdecydowanie za niski. Należy dążyć do systematycznej poprawy warunków życia mieszkańców miasta, poprzez umożliwienie zwiększenia powierzchni użytkowej mieszkań do standardów unijnych, tj. do wielkości ok. 55-60 m² na jednego mieszkańca.

Należy zabezpieczyć tereny zarówno pod usługi podstawowe jak i ponad-lokalne. Należy pamiętać, iż znaczną część stanowić będą usługi publiczne (administracji, oświaty, zdrowia).

Należy zabezpieczyć tereny zarówno pod usługi podstawowe jak i ponad-lokalne. Znaczną część stanowić powinny usługi publiczne (administracji, oświaty, zdrowia).

W chwili obecnej stosunek powierzchni terenów usługowych do terenów mieszkalnych wynosi niecałe 25%. Biorąc pod uwagę wzrost zamożności społeczeństwa oraz stopnia korzystania z różnego rodzaju usług, zapotrzebowanie na nowe tereny usługowe w aktualnej sytuacji do terenów mieszkaniowych może okazać się niewystarczające dla zabezpieczenia potrzeb przyszłych mieszkańców. Należy założyć wzrost stosunku powierzchni terenów usługowych do terenów mieszkalnych do ok. 30%.

Obecnie zabudowa na terenach aktywności gospodarczych, terenach zabudowy produkcyjno-usługowej oraz na terenach składów i magazynów stanowi około 30% powierzchni zabudowy o funkcji mieszkaniowej na terenie Miasta Kraśnik.

Uwzględniając przeprowadzone analizy ekonomiczne, środowiskowe, społeczne, prognozy demograficzne, głównymi czynnikami wpływającymi na zapotrzebowanie miasta w zakresie lokalizacji nowej zabudowy produkcyjnej są:

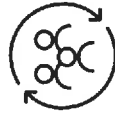
- położenie w sąsiedztwie drogi S19,
- położenie w bezpośrednim sąsiedztwie Lublina, pozwalające na korzystanie z wykształconej kadry, w tym naukowej i badawczej, przy jednoczesnym ograniczeniu kosztów transportu,
- tworzenie miejsc pracy dla nowych mieszkańców,
- dostępność programu wsparcia rozwoju przedsiębiorstw w ramach unijnych programów operacyjnych.

W związku z powyższym prognozuje się, że w perspektywie 30-letniej obecny stosunek powierzchni zabudowy o funkcji produkcyjnej do zabudowy mieszkaniowej w Kraśniku będzie niewystarczający. W związku z tym należy przyjąć, że stosunek powierzchni zabudowy produkcyjnej do mieszkaniowej w perspektywie 30-letniej powinien wzrosnąć do poziomu ok. 40%.

Analizując intensywność zabudowy na terenach istniejącej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej i zabudowy o funkcji usługowej i produkcyjno-usługowej na terenie miasta Kraśnik, w kontekście prognoz demograficznych oraz wielu innych czynników: środowiskowych, komunikacyjnych, infrastrukturalnych (m.in. sieć dróg publicznych i wewnętrznych, sieć wodno-kanalizacyjna) stwierdzono zapotrzebowanie na ok. 6,30 ha nowych terenów pod zabudowę mieszkaniową (jednorodzinną, zagrodową, wielorodzinną i mieszaną) i na ok. 2 ha nowych terenów pod zabudowę usługową oraz na ok. 40 ha pod zabudowę produkcyjną.

Powiązanie celów strategicznych rozwoju miasta z celami rozwoju przestrzennego

Cele Strategiczne	Cele rozwoju przestrzennego	Kierunki rozwoju przestrzennego
 <p>Otwarty Kraśnik</p>	<p>Rozwój społeczny, zapobieganie niekorzystnym zmianom demograficznym, budowanie wspólnot i partnerstw oraz ochrona dziedzictwa kulturowego.</p>	<p>Przeciwdziałanie odpływowi mieszkańców do gmin ościennych (suburbanizacji) poprzez podniesienie jakości i atrakcyjności zamieszkiwania w Kraśniku między innymi dzięki kontynuacji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami, zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej z usługami, zabudowy mieszkaniowej mieszanej, zabudowy usługowej, zabudowy produkcyjnej i zabudowy związanej z infrastrukturą techniczną, zabudowy usług i rzemiosła na terenach wyznaczonych w nowych dokumentach planistycznych oraz rozbudowie infrastruktury rekreacyjnej.</p>
 <p>Zielony Kraśnik</p>	<p>Wzmocnienie systemu przyrodniczego miasta oraz ochrona zasobów przyrody, w tym adaptacja do zmian klimatu.</p>	<p>Ochrona i utrzymanie walorów środowiska przyrodniczego i krajobrazu.</p> <p>Podnoszenie standardów życia mieszkańców poprzez zwiększenie dostępu do terenów zieleni.</p>
 <p>Innowacyjny Kraśnik</p>	<p>Rozwój funkcji metropolitalnych przez wyznaczenie terenów dla rozwoju gospodarki, w tym przemysłów wysokich technologii, zaawansowanej produkcji oraz usług, m.in. otoczenia biznesu, turystyki, sportu, kultury i nauki.</p> <p>Rozwój gospodarczy.</p>	<p>Zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego miasta.</p> <p>Podnoszenie bezpieczeństwa i jakości życia mieszkańców poprzez rozwój infrastruktury technicznej oraz przeciwpowodziowej.</p>
 <p>Funkcjonalny Kraśnik</p>	<p>Kontynuacja rozwoju miasta do wewnątrz przez wypełnienie ukształtowanych struktur urbanistycznych i wykreowanie tzw. miasta krótkich odległości.</p> <p>Równoważenie struktur przestrzennych oraz kształtowanie zrównoważonej mobilności.</p>	<p>Ochrona walorów kulturowych i krajobrazowych jako przejawów tożsamości miasta.</p> <p>Zrównoważony rozwój mobilności, w tym rozwój transportu zbiorowego, tras rowerowych, a także realizacja brakujących elementów układu drogowego miasta.</p> <p>Rozwój ośrodków usługowych niższej rangi podkreślających i dopełniających policentryczną strukturę miasta.</p> <p>Podnoszenie standardów życia mieszkańców poprzez poprawę jakości, atrakcyjności i dostępności przestrzeni publicznych oraz tworzenie przestrzeni lokalnych.</p>

1. Otwarty Kraśnik

Rozwój społeczny, zapobieganie niekorzystnym zmianom demograficznym, budowanie wspólnot i partnerstw oraz ochrona dziedzictwa kulturowego:

- utworzenie nowych terenów pod zabudowę mieszkaniową (jednorodzinną, zagrodową, wielorodzinną i mieszaną) i nowych terenów pod zabudowę usługową powiązaną z zabudową mieszkaniową,
- rozbudowa infrastruktury umożliwiającej rozwój funkcji turystycznych, rekreację oraz uprawiane sportów wodnych w ramach projektów planowanych w „Gminnym Programie Rewitalizacji Miasta Kraśnik na lata 2023-2030” (Rewitalizacja terenu Zalewu Kraśnickiego) i „Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Kraśnika do 2030 r.” (Ochrona, rozwój i promowanie publicznych walorów turystycznych i usług turystycznych dzięki utworzeniu Regionalnego Centrum Turystyki i Wypoczynku w Kraśniku),
- podniesienie jakości życia mieszkańców poprzez wykreowanie nowych atrakcyjnych miejsc do rekreacji i spędzania czasu wolnego, z zakresu przemysłu czasu wolnego na Rynku, w Parku im. św. Jana Pawła II, przy Przystanku Kraśnik, na Osiedlu Koszary przy ul. Chopina, na Osiedlu Piaski przy Orliku, przy planowanych Centrum Przesiadkowym przy ul. Mickiewicza.

3. Innowacyjny Kraśnik

Rozwój gospodarczy:

- utworzenie nowych terenów pod funkcje aktywnej gospodarczej (produkcyjne, magazynowe, składowe, logistyczne, usługowe) oraz mieszkaniowe wielorodzinne,
- utworzenie i rozwój strefy pod funkcje przemysłowo-produkcyjne na terenach pomiędzy ul. Energetyczną na F&T w postaci Kraśnickiego Parku Przemysłowego

2. Zielony Kraśnik

Wzmocnienie systemu przyrodniczego miasta oraz ochrona zasobów przyrody, w tym adaptacja do zmian klimatu:

- urządzenie zieleni w ramach nowych i/lub rewitalizowanych przestrzeni spędzania czasu na wolnym powietrzu na Rynku, w Parku im. św. Jana Pawła II, przy Przystanku Kraśnik, na Osiedlu Koszary przy ul. Chopina, na Osiedlu Piaski przy Orliku, przy planowanym Centrum Przesiadkowym przy ul. Mickiewicza,
- tworzenie i uzupełnianie zadrzewień oraz pasów zieleni wzdłuż ciągów komunikacyjnych, m.in. w celu wytworzenia zielonych alei, pozytywnie wpływających na lokalny klimat oraz atrakcyjność przestrzeni publicznych,
- wykreowanie sieci błękitno-zielonych pasm ekologicznych wzdłuż istniejących cieków wodnych i przy Zalewie Kraśnickim mających stanowić zrównoważony ekosystem miejski w powiązaniu z rekreacją,
- rozbudowa infrastruktury zabezpieczających miasto przed powodziąmi oraz rozwój sieci infrastruktury technicznej.

4. Funkcjonalny Kraśnik

Równoważenie struktur przestrzennych oraz kształtowanie zrównoważonej mobilności.

- poprawa jakości i atrakcyjności istniejących oraz tworzenie nowych przestrzeni publicznych, w tym lokalnych, przyjaznych użytkownikom, dostępnych również dla osób ze szczególnymi potrzebami,
- rozwój infrastruktury wzmacniającej priorytet ruchu pieszego i mobilności aktywnej,
- rozwój nowoczesnej infrastruktury w postaci asfaltowych tras rowerowych w celu zachęcania mieszkańców do przemieszczania się po mieście rowerami lub innymi ekologicznymi urządzeniami transportu osobistego,
- rozbudowa istniejącego układu drogowego o brakujące połączenia, w szczególności w rozwijanych częściach miasta (w tym pod katem nowej zabudowy mieszkaniowej), gdzie układ drogowo-uliczny wraz z transportem zbiorowym nie jest w pełni rozwinięty.

2.1. Obszary Strategicznej Interwencji określone w Strategii Rozwoju Województwa wraz z zakresem planowanych działań

Rozwój Krańnika nie zamyka się jedynie w jego granicach administracyjnych.

Jedną z największych szans dla rozwoju całego regionu lubelskiego jest proces metropolizacji, który sprzyja kształtowaniu ważnych dla mieszkańców aspektów życia, takich jak transport publiczny, edukacja czy rozwój gospodarczy.

Wykorzystanie tej szansy pozwoli na zapewnienie naszemu regionowi ważnego miejsca w Polsce, w Europie i na świecie. W dobie globalizacji i daleko idącej współzależności żadna działająca osobno gmina nie jest w stanie w pełni wykorzystać swoich możliwości. Źródłem sukcesu obszaru metropolitalnego jest opracowanie wspólnego i zgodnego dla całego regionu planu działań, który zmaksymalizuje jego potencjał i będzie warunkować budowanie przewagi konkurencyjnej nad innymi ośrodkami metropolitalnymi (funkcjonalnymi).

Zgodnie z KSRR 2030 istotą polityki regionalnej jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju poszczególnych części kraju (regionów, obszarów miejskich i wiejskich) w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym. W związku z tym, dla efektywnego rozwoju poszczególnych obszarów województwa lubelskiego określa się priorytety rozwojowe oraz działania komplementarne, wspierane z poziomu krajowego, regionalnego i lokalnego. Uwzględniając OSI o znaczeniu krajowym, wymiar terytorialny Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 roku odnosi się do dwóch typów obszarów wymagających zapewnienia komplementarności wsparcia z poziomu krajowego i regionalnego, tj.: obszarów zagrożonych trwałą marginalizacją oraz miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze.

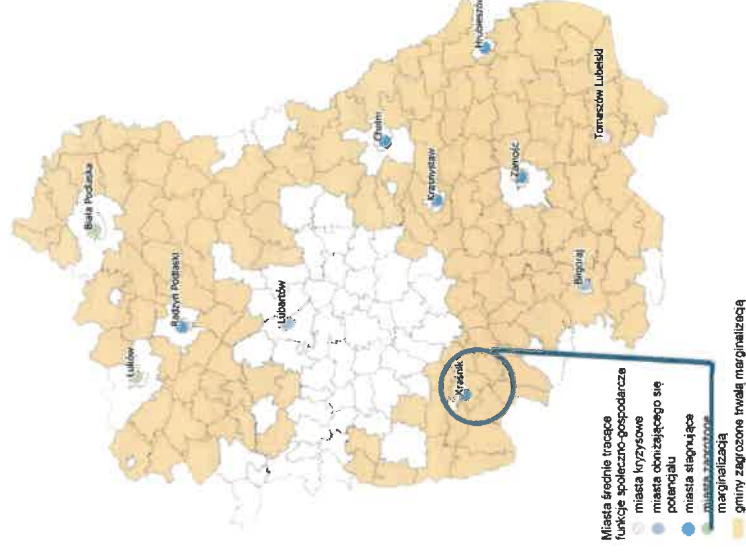
2.2. Obszary Strategicznej Interwencji o znaczeniu krajowym

Główne obszary wymagające wsparcia z poziomu krajowego obejmują tereny o niekorzystnych warunkowaniach, dla których niezbędne jest wykształcenie zasobów służących eliminowaniu barier rozwojowych i pobudzeniu trwałego wzrostu.

Na terenie województwa lubelskiego należą do nich:

- obszary zagrożone trwałą marginalizacją – obejmujące 140 spośród 213 JST w regionie,
- miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze – 11 spośród 48 ośrodków miejskich w regionie.

Obszary zagrożone trwałą marginalizacją oraz miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze zgodnie ze Strategią Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 roku

Źródło: Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 roku.

Celem krajowej polityki regionalnej w odniesieniu do miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze, do których należy też Kraśnik jest odbudowa bazy gospodarczej tych miast oraz wzmocnienie ich roli, jako centrów aktywności społecznej i gospodarczej. W KSRR 2030 zakłada się, że będzie to możliwe dzięki rozwojowi przedsiębiorczości oraz inwestycjom generującym lokalnie atrakcyjne miejsca pracy. W rezultacie wzrosną lokalne dochody z działalności gospodarczej, wartość i konkurencyjność lokalnych firm oraz rozpoznawalność marek lokalnych produktów.

2.3. Obszary Strategicznej Interwencji o znaczeniu regionalnym i ponadlokalnym

Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 roku, przyjęta uchwałą nr XXIV/406/2021 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 29 marca 2021 r. wskazuje następujące OSI:

- obszary współpracy w strefach silnego oddziaływania miast, tj. miejskie obszary funkcjonalne,
- strefy funkcjonalne, charakteryzujące się wspólnymi uwarunkowaniami i celami rozwojowymi, na których przewiduje się współpracę w układach ponadlokalnych. Kraśnik, jako rdzeń MOF, wspólnie z gminami sąsiednimi tworzy obszar strategicznej interwencji należący do grupy OSI MOF ośrodków lokalnych.

Kierunki działań wobec tej grupy OSI wyznacza cel operacyjny 2.2. Rozwój miejskich obszarów funkcjonalnych (LOM, ośrodków subregionalnych i lokalnych) Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego.

Dzięki połączeniu różnicowanych zasobów (szeroki wachlarz usług społecznych i gospodarczych oraz dostępne tereny inwestycyjne, zasoby środowiskowe, zasoby ludzkie gmin tworzących miejskie obszary funkcjonalne) obszary otaczające miasta w większym stopniu będą korzystały z efektów rozwojowych generowanych w ośrodkach rdzeniowych.

Poprzez podjęte działania wzmocniona zostanie pozycja miast, stworzone zostaną lepsze warunki do koncentracji ludności w MOF. W związku z tym poprawią się warunki dla działalności przedsiębiorstw, a współpraca ponadlokalna wpłynie korzystnie na jakość oraz efektywność dostarczania usług publicznych.

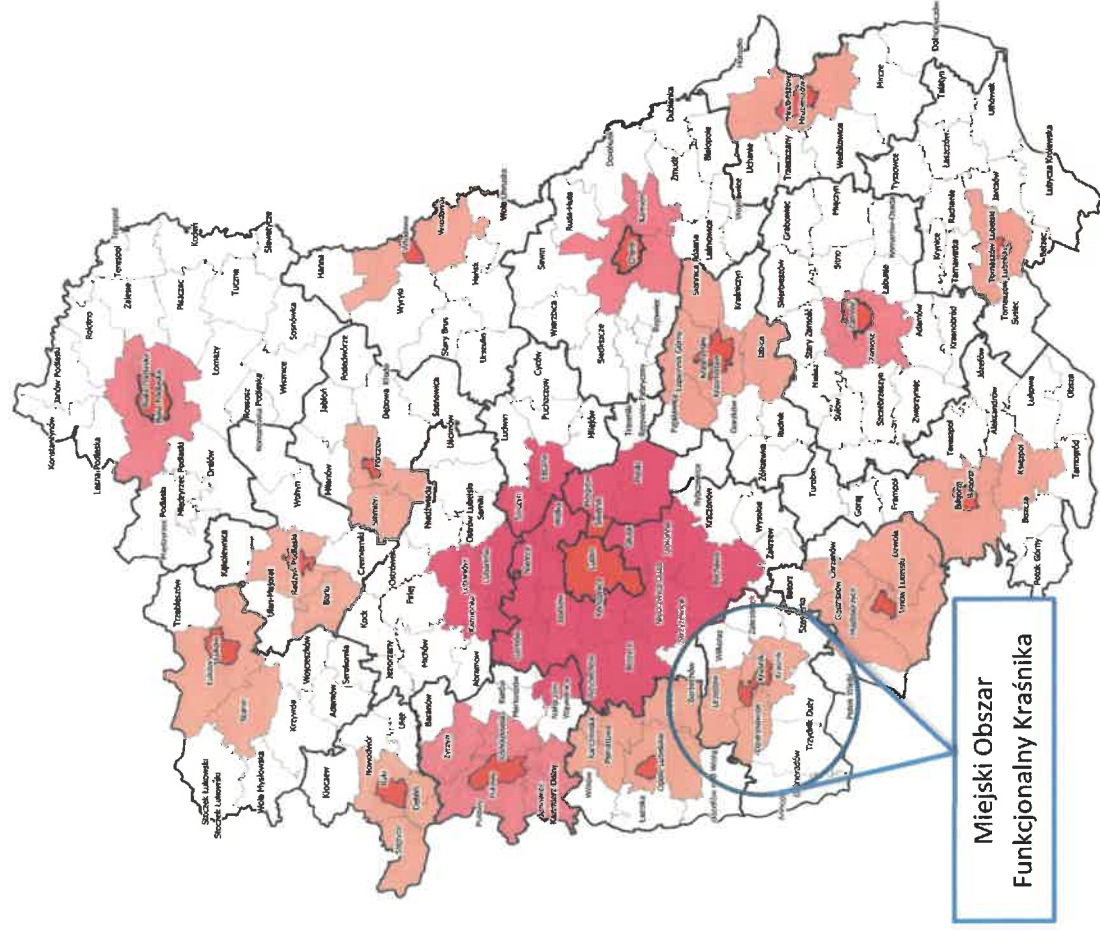
W ramach niniejszej strategii rozwoju miasta zakłada się kontynuowanie i zacieśnianie współpracy z gminami sąsiednimi oraz innymi podmiotami w ramach MOF służącej wykorzystaniu i wzmocnieniu naszych potencjałów do zdynamizowania rozwoju Kraśnika i całego obszaru. Szczególne znaczenie będzie miała wspólna promocja gospodarcza, wzmacnianie istniejących i tworzenie nowych klastrow oraz realizacja innych zadań wzmacniających funkcję Kraśnika jako rdzenia MOF.

Miasto Kraśnik położone jest na terenie **Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Kraśnika**. Położenie i szczegółowy zasięg Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Kraśnika został określony w dokumencie strategicznym szczebla krajowego „Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030”. Zasięg ten został potwierdzony również w „Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 roku”.

Miejski Obszar Funkcjonalny, obejmuje teren 4 jednostek samorządu terytorialnego z powiatu kraśnickiego. W jego skład wchodzi:

- **Miasto Kraśnik (ośrodek rdzeniowy).**
- Gmina wiejska Kraśnik.
- Gmina wiejska Dzierżkowice.
- Gmina miejsko-wiejska Urzędów (strefa zewnętrzna MOF).

MOF Kraśnika na tle OSI Miejskich Obszarów Funkcjonalnych województwa lubelskiego (Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego do roku 2030)

Miejski Obszar Funkcjonalny Kraśnika

W dniu 10 marca 2022 r. miasto Kraśnik, gmina Kraśnik, gmina Dzierzkowice i gmina Urzędów podpisały **Porozumienie międzygminne** w sprawie współpracy celem realizacji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Kraśnik. Liderem Porozumienia zostało Miasto Kraśnik.

MOF Kraśnika zajmuje łącznie 337 km² co stanowi 1,34% powierzchni województwa lubelskiego i 33,53% powierzchni powiatu kraśnickiego. W 2021 r. obszar objęty Porozumieniem zamieszkiwały łącznie 52 772 osoby (57,99% ludności powiatu).

Zgodnie z „Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030” gminy wchodzące w skład MOF Kraśnika zostały zaliczone do obszarów o szczególnych problemach i barierach rozwojowych. Miasto Kraśnik znalazło się na liście imiennej 139 miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze. Miasto wymieniono wśród miast stagnujących (umiarkowane powiększanie niekorzystnego dystansu, zła sytuacja społeczno-gospodarcza). Pozostałe wchodzące w skład MOF jednostki, tj. gmina Kraśnik, gmina Dzierzkowice i gmina Urzędów zostały natomiast zaliczone w poczet gmin zagrożonych trwałą marginalizacją.

Obszary zagrożone trwałą marginalizacją to zróżnicowane przestrzennie pod względem poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego, jak i funkcji gospodarczych skupiska gmin wiejskich i powiązanych z nimi funkcjonalnie małych miast, w których nastąpiła kumulacja negatywnych zjawisk społecznych i ekonomicznych. Na obszarach zagrożonych trwałą marginalizacją zaplanowane działania powinny mieć na celu osiągnięcie wymiernych korzyści, do których zaliczyć należy:

- **rozwój lokalnych firm,**
- **wzrost liczby lokalnych miejsc pracy,**
- **wzrost dochodów mieszkańców,**
- **wzrost bazy dochodowej samorządów terytorialnych,**

- **wzmocnienie powiązań funkcjonalnych obszarów wiejskich z miastami, stanowiącymi lokalne ośrodki wzrostu w celu lepszego dostępu mieszkańców do rynku pracy oraz integracja usług, a przez to bardziej efektywne nimi zarządzanie,**
- **poprawę jakości funkcjonowania instytucji publicznych w zakresie zarządzania rozwojem i zdolności do partnerstwa, dialogu oraz współpracy administracji lokalnej z innymi instytucjami publicznymi, ze społeczeństwem i partnerami gospodarczymi.**

W dokumencie „Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego” Kraśnik został wymieniony jako **międzygałęziowy węzeł o znaczeniu regionalnym** integrujący transport kolejowy i drogowy (obok ośrodków takich jak: Dęblin, Łuków i Terespol). Gminy Kraśnik i Urzędów zostały ponadto zaliczone do obszarów wiejskich uczestniczących w procesach rozwojowych. Wśród celów rozwoju zagospodarowania przestrzennego tych obszarów wymieniono:

- **stworzenie warunków dla integracji funkcjonalnej z miastami – włączenie obszarów wiejskich otaczających miasta w procesy rozwojowe,**
- **zwiększenie mobilności zawodowej i przestrzennej,**
- **stworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości pozarolniczej,**
- **dywersyfikacja sektorowa gospodarki rolnej.**

Ponadto miasto Kraśnik oraz gmina Kraśnik zostały zdefiniowane jako **roztoczańsko-puszczański obszar funkcjonalny**. Priorytet rozwojowy określony dla tych obszarów to: aktywizacja gospodarcza poprzez wykorzystanie potencjału uzdrowiskowego, leśnego i turystycznego. Funkcje rozwojowe:

- **podstawowe – gospodarcza (ukierunkowana na przetwórstwo drewna), turystyczna,**
- **towarzyszące – rolnicza (ukierunkowana na rolnictwo ekologiczne i produkcję roślin przemysłowych), uzdrowiskowa.**

MOF Kraśnika został zaliczony w „Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 roku” do **OSI Roztocze**. Cechami wiodącymi (przesłankami delimitacji) były:

- **wysoka lesistość, która w wielu gminach przekracza 50% powierzchni,**
- **duży udział powierzchni obszarów objętych różnymi formami ochrony przyrody,**
- **uznany wysoki potencjał turystyczny, w tym wynikający z unikalnego w skali kraju krajobrazu naturalno-kulturowego,**
- **wysokie walory krajoznawcze, które predestynują ten obszar do rozwoju aktywnych form wypoczynku, tj.: turystyki krajoznawczej, przyrodniczej, wędrówek pieszych i rowerowych, a także edukacji ekologicznej,**
- **sprzyjające warunki klimatyczne dla rozwoju turystyki zimowej i letniej oraz odpowiednie warunki hipsometryczne do uprawiania sportów zimowych,**
- **złożona, wielofunkcyjna struktura przyrodnicza, stanowiąca o szczególnym znaczeniu obszaru w kształtowaniu powiązań ekologicznych,**
- **istniejące naturalne powiązania funkcjonalne w układzie transgranicznym,**
- **zidentyfikowane zasoby uzdrowiskowe (klimat leczniczy i wody mineralne),**
- **wysoki poziom nasłonecznienia.**

Kierunki interwencji/tematyczne obszary wsparcia OSI Roztocze w kontekście realizacji celów i kierunków działań SRWL oraz Strategii Rozwoju Miasta Kraśnik na lata 2023-2030 to:

2.1 Zrównoważony rozwój systemów infrastruktury technicznej

- **Poprawa regionalnych i międzyregionalnych powiązań komunikacyjnych z uwzględnieniem szkieletowego układu drogi ekspresowej Via Carpatia / S19 i rozbudowanej drogi wojewódzkiej nr DW833, w tym obwodnicy Kraśnika (DW833).**

- **Poprawa regionalnych i międzyregionalnych połączeń kolejowych z uwzględnieniem Programu Kolejowego CPK Centralny Port Komunikacyjny poprzez budowę linii kolejowej (Szastarka–Janów Lubelski–Biłgoraj) wraz z poprawą dostępności do trans portu kolejowego w m. Kraśnik.**

2.4. Ochrona walorów środowiska

- **Ochrona wartości przyrodniczych, w tym krajobrazu, siedlisk i bioróżnorodności poprzez:**
 - opracowanie planów ochrony oraz planów zadań ochronnych dla obszarów objętych prawną formą ochrony przyrody,
 - aktualizację lokalnych dokumentów planistycznych w zakresie uwzględnienia działań i warunków zagospodarowania wynikających z planów ochrony i planów zadań ochronnych.

3.4. Innowacyjne wykorzystanie walorów przyrodniczo-kulturowych, rozwój sportu i usług wolnego czasu

- **Rozwijanie produktów i oferty wydarzeń wykorzystujących unikalne zasoby lokalne (np. kuchnię, wydarzenia historyczne, tradycje, materialne i niematerialne dziedzictwo kulturowe, walory środowiskowe, wydarzenia związane z przejawami współczesnej twórczości artystycznej, wydarzenia sportowe).**
- **Organizacja punktów usług i obsługi turystycznej dla turystyki zmotoryzowanej (np. caravanning, turystyka motocyklowa).**
- **Rozwój infrastruktury sprzyjającej tworzeniu różnicowanej oferty opartej o różne formy turystyki (np. kajakową, rowerową, nordic walking, konną, kulturową, historyczną, przyrodniczą, kulinarną itp.), poprzez m.in. rozbudowę Centralnego Szlaku Rowerowego Roztocza.**
- **Wspieranie rozwoju przemysłów kreatywnych oraz przemysłów kultury, przedsiębiorczości bazującej na lokalnych zasobach, dziedzictwie kulturowym i usługach edukacyjnych.**

- **Ochrona zasobów dziedzictwa kulturowego, po przez rozwijanie funkcji użytkowej obiektów kulturowych.**

Ponadto MOF Kraśnika jest częścią szerszego partnerstwa, zwanego Obszarem Współpracy Ponadlokalnej. Jest to obszar funkcjonalny obejmujący miasto Kraśnik, gminę Kraśnik, gminę Zakrzówek, gminę Wilkołaz, gminę Urzędów, gminę Dzierzkowice, gminę Gościeradów, gminę Annopol, gminę Trzydnik Duży (<https://www.krasnik.eu/nasze-miasto/strategia-rozwoju-ponadlokalnego-razem-dla-rozwoju>).

Kierunki działań w poszczególnych obszarach i celach strategicznych Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Obszaru Obejmującego Miasto Kraśnik, Gminę Kraśnik, Gminę Annopol, Gminę Dzierzkowice, Gminę Gościeradów, Gminę Trzydnik Duży, Gminę Urzędów, Gminę Wilkołaz, Gminę Zakrzówek na lata 2023-2027, z perspektywą do 2035 roku

1. Obszar środowisko

Cele	Kierunki działań
Cele Strategiczne:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wsparcie rozwoju systemów OZE, ▪ budowanie dużych farm fotowoltaicznych,
S.1.1. Zwiększenie wykorzystania OZE	magazynów energii,
S.1.2. Skuteczne zagospodarowanie odpadów	<ul style="list-style-type: none"> ▪ produkcja i obrót energią w wymiarze lokalnym, ▪ rozbudowa sieci wodno-kanalizacyjnej, ▪ modernizacja stacji uzdatniania wody i istniejących sieci, ▪ modernizacja istniejącego systemu gospodarki odpadami i stworzenie w perspektywie spójnego systemu odbioru, segregacji i zagospodarowania odpadów,
Cele Komplementarne:	
K.1.1. Ochrona bioróżnorodności	<ul style="list-style-type: none"> ▪ tworzenie i modernizacja PSZOK,
K.1.2. Poprawa jakości zielono-niebieskiej infrastruktury	<ul style="list-style-type: none"> ▪ inwestycje w odnawialne źródła energii oraz modernizacja źródeł ciepła na mniej emisyjne, ▪ termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej,
K.1.3. Rozwój instalacji wodno-kanalizacyjnych	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wsparcie rozwoju zielono-niebieskiej infrastruktury poprawiającej odporność na zmiany klimatu, ▪ edukacja ekologiczna, ▪ rozwój przydomowych oczyszczalni ścieków

2. Obszar przestrzeń

Cele	Kierunki działań
<p>Cel Strategiczny:</p> <ul style="list-style-type: none"> poprawa dostępności komunikacyjnej, budowa, modernizacja dróg, modernizacja taboru komunikacyjnego, tworzenie odpowiedniej jakości, dostępnej infrastruktury komunikacyjnej z zakresu mobilności aktywnej, zagospodarowanie zdegradowanych przestrzeni na cele turystyki, rekreacji i wypoczynku oraz rozwoju przedsiębiorczości usługowej, 	<ul style="list-style-type: none"> wzrost atrakcyjności przestrzeni na cele turystyki, rekreacji i wypoczynku oraz rozwoju przedsiębiorczości usługowej, wzbogacenie oferty turystycznej poprzez wyeksponowanie w ofercie walorów przyrodniczych, kulturowych (zabytki, wydarzenia kulturalne) oraz rekreacyjnych wraz z towarzyszącymi inwestycjami w tym zakresie (np. renowacja zabytków, tworzenie ścieżek dydaktycznych na obszarach chronionych, rozbudowa infrastruktury kultury, itp.), rewitalizacja obszarów i obiektów zdegradowanych, poprawa bezpieczeństwa przestrzeni publicznych, zagospodarowanie nowych przestrzeni na cele rekreacyjno-turystyczne, zagospodarowanie istniejących terenów rekreacyjnych.
<p>Cele Komplementarne:</p> <p>K.2.1. Budowa i modernizacja infrastruktury transportowej</p> <p>K.2.2. Rozwój infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej</p> <p>K.2.3. Poprawa atrakcyjności otoczenia</p>	

3. Obszar gospodarka

Cele	Kierunki działań
<p>Cel Strategiczny:</p> <p>S.3.1. Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej</p> <p>Cele Komplementarne:</p> <p>K.3.1. Wzrost atrakcyjności gospodarczej mieszkańców</p> <p>K.3.2. Poprawa stanu rynku pracy K.3.3. Specjalizacja i współpraca przedsiębiorstw</p>	<ul style="list-style-type: none"> wyznaczenie i uzbrojenie terenów inwestycyjnych pod przemysł strategiczne, współpraca z jednostkami badawczo rozwojowymi – utworzenie instytucji otoczenia biznesu, inkubatora przedsiębiorczości, budowa ekosystemu i kultury przedsiębiorczości, wzbogacenie oferty inwestycyjnej o nowoczesne powierzenie magazynowo-przemysłowe, rozwój współpracy lokalnych przedsiębiorców i wzmacnianie relacji gospodarczych, pozyskiwanie dotacji na rozwój działalności gospodarczej w strategicznych sektorach,

Cele	Kierunki działań
<p>Cel Strategiczny:</p> <p>S.4.1. Poprawa jakości życia społeczeństwa i rozwój mieszkalnictwa</p> <p>Cele Komplementarne:</p> <p>K.4.1. Dostosowanie systemu edukacji do potrzeb rynku pracy</p> <p>K.4.2. Wzrost atrakcyjności społecznej mieszkańców</p> <p>K.4.3. Poprawa efektywności opieki senioralnej</p>	<ul style="list-style-type: none"> tworzenie klastrów tematycznych, stworzenie dogodnych warunków do prowadzenia działalności gospodarczej i wysoka jakość obsługi przedsiębiorców, rozwój przetwórstwa rolno-spożywczego, w tym specjalizacja upraw ekologicznych, ziół, warzyw i owoców, rozwój rynku okoloturystycznego i usług sportowo-rekreacyjnych, stworzenie warunków opieki nad dziećmi osób powracających na rynek pracy (punkty przedszkolne, kluby dziecięce, przedszkola), realizacja dodatkowych zajęć edukacyjnych, system praktyk w przedsiębiorstwach strategicznych sektorów

4. Obszar społeczeństwo

Cele	Kierunki działań
<p>Cel Strategiczny:</p> <p>S.4.1. Poprawa jakości życia społeczeństwa i rozwój mieszkalnictwa</p> <p>Cele Komplementarne:</p> <p>K.4.1. Dostosowanie systemu edukacji do potrzeb rynku pracy</p> <p>K.4.2. Wzrost atrakcyjności społecznej mieszkańców</p> <p>K.4.3. Poprawa efektywności opieki senioralnej</p>	<ul style="list-style-type: none"> współpraca jednostek edukacyjnych z lokalnymi przedsiębiorcami, wsparcie systemów stypendialnych i praktyk zawodowych, tworzenie systemów wsparcia i samopomocy, aktywizacja mieszkańców, wsparcie instytucji kultury, współpraca z instytucjami rynku pracy oraz przedsiębiorstwami mająca na celu aktywizację grup zagrożonych wykluczeniem, współpraca międzysektorowa mająca na celu wzrost standardu świadczenia usług społecznych, wsparcie działań z zakresu opieki nad dziećmi (piecza zastępcza, kluby dziecięce), seniorów i osób z niepełnosprawnościami (w tym spółdzielnie socjalne, warsztaty terapii zajęciowej), tworzenie infrastruktury wsparcia zdrowotnego, realizacja działań aktywizujących grupy defaworyzowane, realizacja programów profilaktyki zdrowotnej, budowa i modernizacja budynków opieki zdrowotnej, w tym dla osób starszych i osób z niepełnosprawnościami.

2.4. Obszary Strategicznej Interwencji Kluczowe dla Miasta Kraśnik

W modelu wyznaczone zostały Obszary Strategicznej Interwencji (OSI) kluczowe dla Miasta Kraśnik, czyli obszary problemowe, charakteryzujące się niekorzystnymi zjawiskami w sferze społecznej i gospodarczej, środowiskowej, technicznej i przestrzenno-funkcjonalnej – wymagające interwencji nakierowanej na przełamanie barier rozwojowych. Jako OSI wskazano obecne podobszary rewitalizacji zgodne z uchwałą w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji (Uchwała nr LXVII/543/2023 Rady Miasta Kraśnik z dnia 22 czerwca 2023 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji miasta Kraśnik), tj.

- **podobszar rewitalizacji „Dzielnica Stare Miasto wraz z Zalewem Kraśnickim”** (powierzchnia: 150,0054 ha, liczba mieszkańców 1 306 osób),
- **podobszar rewitalizacji „Zarzecze”, podobszar rewitalizacji „Osiedle Koszary”** (powierzchnia: 113,6288 ha, liczba mieszkańców 2 380 osób),
- **podobszar rewitalizacji „Zarzecze”, podobszar rewitalizacji „Osiedle Koszary”** (powierzchnia: 11,7040 ha, liczba mieszkańców 561 osób),
- **podobszar rewitalizacji „Stacja Kolejowa wraz z obszarem przemysłowym”** (powierzchnia: 101,8842 ha, liczba mieszkańców 247 osób),
- **podobszar rewitalizacji „Dzielnica Kraśnik Fabryczny”** (powierzchnia: 68,0631 ha, liczba mieszkańców 4 456 osób),

Zakłada się kontynuowanie działań w podobozarach rewitalizacji, pozwalających na odnowę obecnie zdegradowanych części miasta zgodnie z gminnym programem rewitalizacji (GPR).

Cele strategiczne działań rewitalizacyjnych to:

- Cel. 1. Wzmocnienie kapitału społecznego i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu na obszarze rewitalizacji.
- Cel. 2. Ożywienie gospodarcze obszaru rewitalizacji.
- Cel. 3. Podniesienie jakości środowiska naturalnego na obszarze rewitalizacji.
- Cel. 4. Zwiększenie dostępności, poprawa jakości i funkcjonalności przestrzeni publicznych dla mieszkańców i gości obszaru rewitalizacji.
- Cel. 5. Zrównoważony rozwój infrastruktury technicznej na obszarze rewitalizacji.

Kierunki działań w ramach celu 1

1. Aktywizacja grup zmarginalizowanych i zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz podniesienie ich kompetencji społecznych i zawodowych.
2. Wsparcie aktywności społecznej mieszkańców w zakresie inicjatyw oddolnych.
3. Wzmocnienie tożsamości lokalnej i kulturowej mieszkańców oraz wzrost poziomu integracji społecznej mieszkańców.
4. Rozwijanie oferty kulturalno-edukacyjnej dla różnych grup mieszkańców oraz poszerzenie możliwości samorozwoju ludzi młodych.
5. Poprawa stanu bezpieczeństwa mieszkańców.

Kierunki działań w ramach celu 2

1. Wykorzystanie atrakcyjnych gospodarczo fragmentów obszaru rewitalizacji do wspierania tworzenia nowych miejsc pracy.
2. Aktywizacja przestrzeni publicznych poprzez rozwój funkcji turystycznych, kulturalnych i rozwijanie przemysłu czasu wolnego.
3. Rozwój funkcji turystycznych.
4. Wspieranie inicjatyw w zakresie wzmocnienia aktywności gospodarczej mieszkańców.
5. Zbudowanie płaszczyzny współpracy przedsiębiorców działających na obszarze rewitalizacji w celu wzmocnienia ich konkurencyjności.

Kierunki działań w ramach celu 3

1. Podejmowanie inicjatyw z zakresu ograniczania niskiej emisji.
2. Poprawa efektywności energetycznej budynków.
3. Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii.
4. Zagospodarowanie terenów zdegradowanych na cele rekreacyjne, turystyczne i sportowe.
5. Przeciwdziałanie zagrożeniom wynikającym ze środowiska naturalnego (burze, powodzie itp.)

Kierunki działań w ramach celu 4

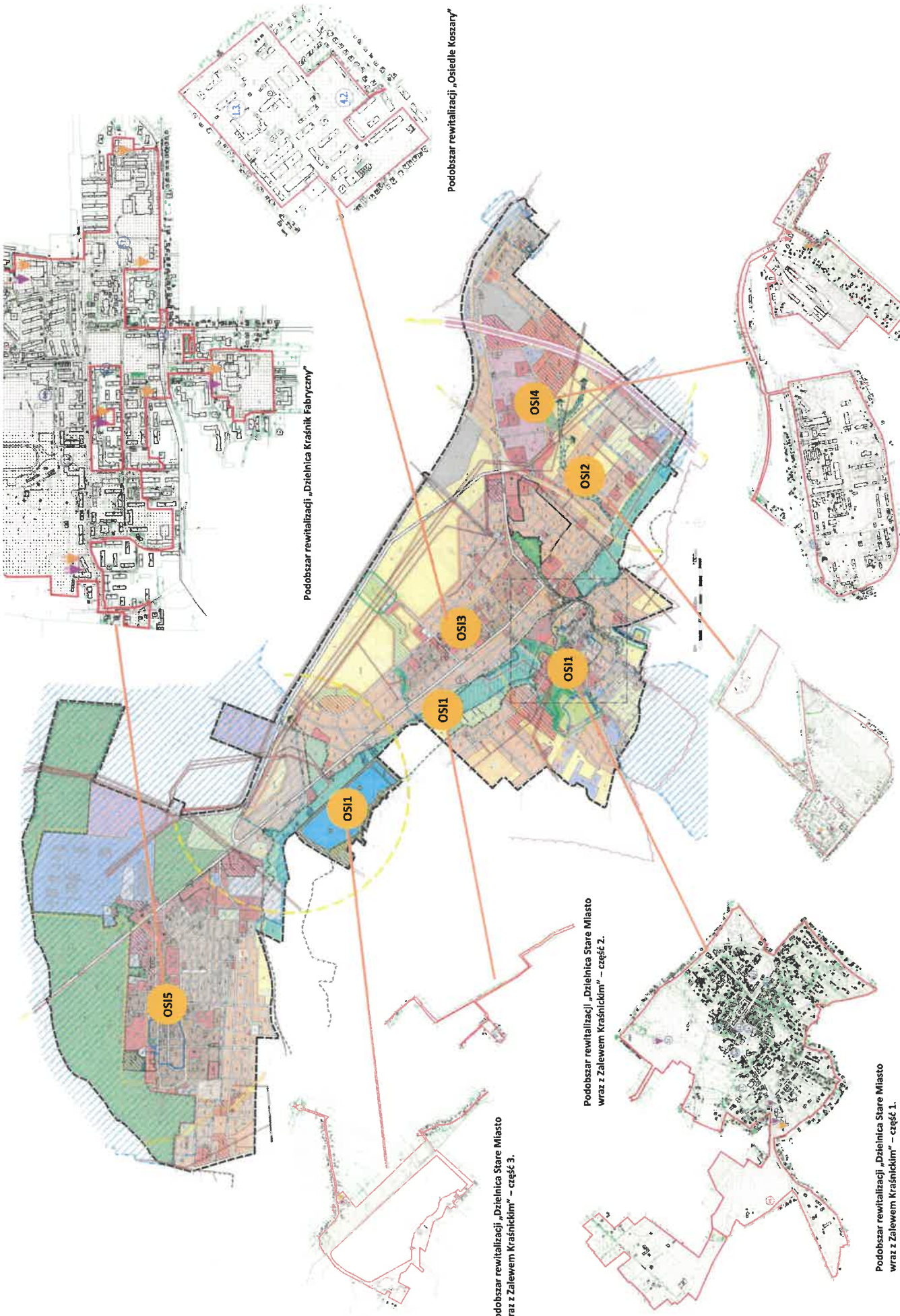
1. Rozwój infrastruktury funkcjonalnej w zakresie opieki społecznej, przedsiębiorczości, edukacji, kultury, turystyki, rekreacji i sportu.
2. Pełniejsze wykorzystanie zasobów kulturowych i turystycznych obszaru.
3. Tworzenie wysokiej jakości, dostępnych przestrzeni publicznych.
4. Reorganizacja i uzupełnienie systemu monitoringu wizyjnego.
5. Likwidacja barier przestrzennych oraz architektonicznych.

Kierunki działań w ramach celu 5

1. Przebudowa, rozbudowa i modernizacja zdegradowanych budynków przywracająca im utracone lub nadająca nowe funkcje użytkowe (społeczne, gospodarcze, turystyczne, kulturalne itp.) wraz z zagospodarowaniem terenu funkcjonalnie związanego z obiektem.
2. Poprawa warunków mieszkaniowych społeczeństwa.
3. Modernizacja i rozwój infrastruktury drogowej (w tym parkingowej) jako uzupełnienie większego przedsięwzięcia/projektu.
4. Modernizacja i rozwój infrastruktury komunalnej (wodno-kanalizacyjnej, gazowej, elektrycznej, telekomunikacyjnej, gospodarki odpadami) jako uzupełnienie większego przedsięwzięcia/projektu.
5. Rozszerzenie oferty spędzania czasu wolnego dla mieszkańców.

Obszar rewitalizacji zajmuje powierzchnię **445,2855 ha**, co stanowi **17,06%** powierzchni miasta Kraśnik, a zamieszkuje go **8 950 mieszkańców**, co stanowi **28,28%** mieszkańców miasta Kraśnik.

W celu prowadzenia efektywnej i skutecznej polityki rozwoju miasta do realizacji założeń strategii i modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej mogą być wykorzystane wszystkie dostępne środki finansowe. Zapisane kierunki działań i inwestycje finansowane będą z budżetu miasta z możliwością współfinansowania lub przy wykorzystaniu środków zewnętrznych.

Podobszar rewitalizacji „Dzielnica Kraśnik Fabryczny”

Podobszar rewitalizacji „Osiedle Koszary”

Podobszar rewitalizacji „Dzielnica Stare Miasto wraz z Zalewem Kraśnickim” – część 3.

Podobszar rewitalizacji „Dzielnica Stare Miasto wraz z Zalewem Kraśnickim” – część 2.

Podobszar rewitalizacji „Dzielnica Stare Miasto wraz z Zalewem Kraśnickim” – część 1.

Podobszar rewitalizacji „Zarzecze”

Podobszar rewitalizacji „Stacja Kolejowa wraz z obszarem przemysłowym”.

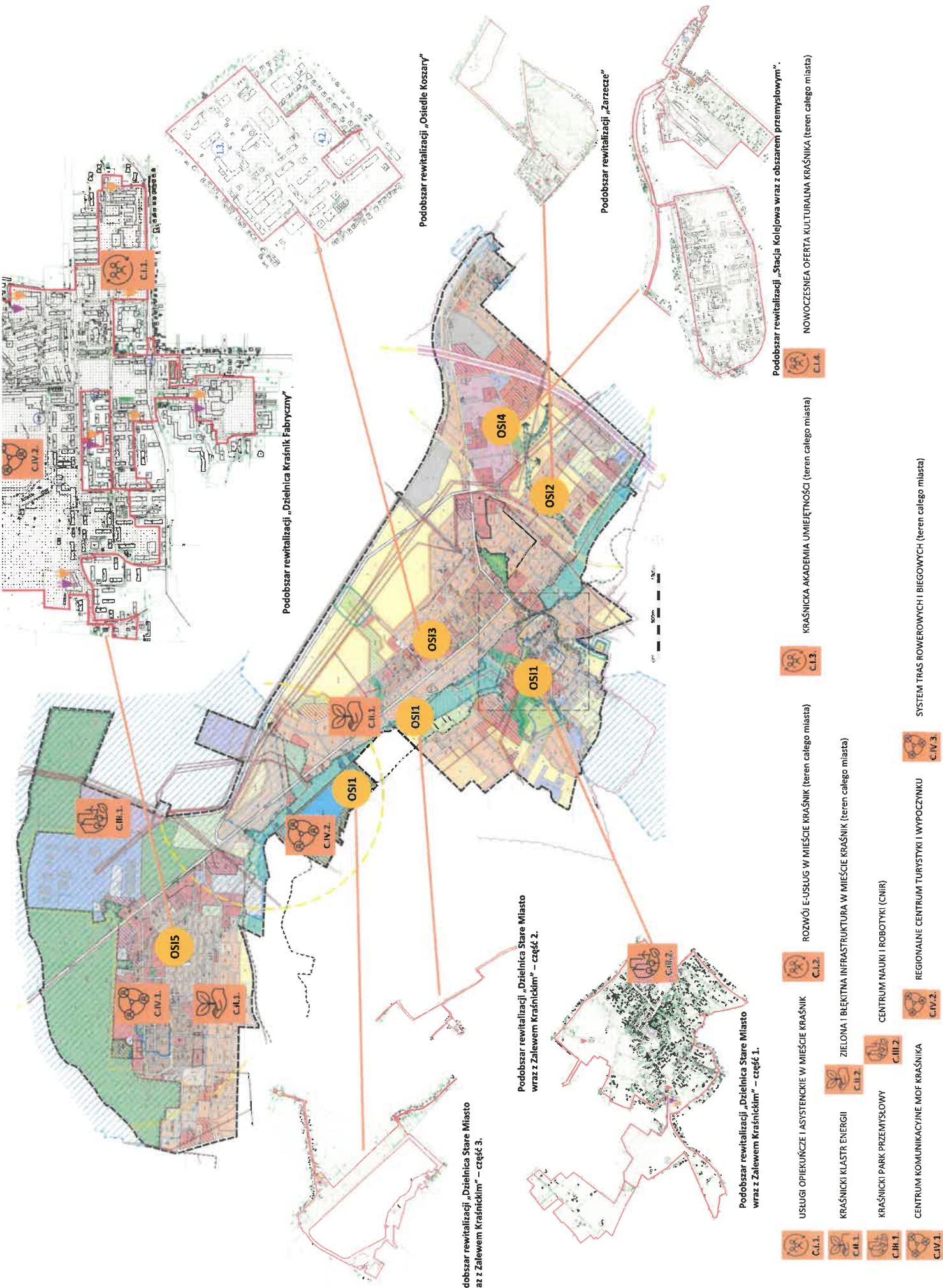
OS15 Podobszar rewitalizacji „Dzielnica Kraśnik Fabryczny”.

OS13 Podobszar rewitalizacji „Osiedle Koszary”.

OS11 Podobszar rewitalizacji „Dzielnica Stare Miasto wraz z Zalewem Kraśnickim”.

OS14 Podobszar rewitalizacji „Stacja Kolejowa wraz z obszarem przemysłowym”.

OS12 Podobszar rewitalizacji „Zarzecze”.

Podobaszar rewitalizacji „Dzielnica Krasnik Fabryczny”

Podobaszar rewitalizacji „Osiedle Koszary”

Podobaszar rewitalizacji „Zarzece”

Podobaszar rewitalizacji „Stacja Kolejowa wraz z obszarem przemysłowym”

Podobaszar rewitalizacji „Dzielnica Stare Miasto wraz z Zalewem Krasnickim” – część 3.

Podobaszar rewitalizacji „Dzielnica Stare Miasto wraz z Zalewem Krasnickim” – część 2.

Podobaszar rewitalizacji „Dzielnica Stare Miasto wraz z Zalewem Krasnickim” – część 1.

C.I.1. C.I.1.1. C.I.1.2. C.II.1. C.II.2. C.III.1. C.III.2. C.IV.1.

USLUGI OPIEKUNCZE I ASYSTENCKIE W MIEŚCIE KRAŚNIK C.I.2. C.II.2. C.III.2. C.IV.2.

KRAŚNICKI KLASTER ENERGII C.II.1. C.II.2. C.III.2. C.IV.2.

KRAŚNICKI PARK PRZEMYSŁOWY C.II.1. C.II.2. C.III.2. C.IV.2.

CENTRUM KOMUNIKACYJNE MÓD KRAŚNIKA C.II.1. C.II.2. C.III.2. C.IV.2.

CENTRUM NAUKI I ROBOTYKI (CNIR) C.II.1. C.II.2. C.III.2. C.IV.2.

REGIONALNE CENTRUM TURYSTYKI I WYPOCZYWKU C.II.1. C.II.2. C.III.2. C.IV.2.

SYSTEM TRAS ROWEROWYCH I BIEGOWYCH (teren całego miasta) C.II.1. C.II.2. C.III.2. C.IV.2.

KRAŚNICKA AKADEMIA UMIEJĘTNOŚCI (teren całego miasta) C.II.1. C.II.2. C.III.2. C.IV.2.

ROZWOJ I E-USŁUG W MIEŚCIE KRAŚNIK (teren całego miasta) C.II.1. C.II.2. C.III.2. C.IV.2.

ZIELONA I BŁĘKITNA INFRASTRUKTURA W MIEŚCIE KRAŚNIK (teren całego miasta) C.II.1. C.II.2. C.III.2. C.IV.2.

NOWOCZESNEA OFERTA KULTURALNA KRAŚNIKA (teren całego miasta) C.II.1. C.II.2. C.III.2. C.IV.2.

